

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 357.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e102030/facsimile.pdf> (tilgået 01. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

den anden, at de ikke skulle vinde nogen Slags Befæstning. Thi det jeg indrømmer, at mangen Gen ved at betages Afgang til Værnepligten Opholdsstedt dert vilde se en Kædetransport, mener jeg dog, at Hæret vil se en Fortælling deri. Kædet og ikke hængt og til en Afsigt; Hæret betragter ikke Værnepligten som en Værnær, men som en Værner, og den, som uddraget den, efterat have lidt en Straf, finder en Træst heri over den lidte Straf. Man kan ikke give Lov for Indtægter, og vi behøver heller ikke at gøre det; thi findes der muligens Mand, som efterat have været Straf underkaldt ere værdige tilbage igen i Samfundet og i flere Aar have strakt hæderlig fremad og da kunne ønske at vide, at de vare værdige til at værne om deres Fædreland, vil man ogsaa godt kunne finde Kædetning til at fritage dem for denne Bølge af deres Straf; de kunne faae Udfærdigning. Det er ikke noget Værnær, som talte sig, har ikke noget Værnær til at indvænde mod den første Deel af Paragraphen, men med den anden hovedsagelig det, at de omhandlede Personer skulle vedblive at staa i Kædet, og dernæst at det var saa udfærdiget betegnede, hvorefter de skulle ankomme, naar man har bejnt sig af Udtrykkene „særlige Arbeidskommander og bestige“. Derfor man bestemte, at de ikke skulle vedblive at staa i Kædet, havde man jo vedblivet at sætte en Ramme for den exceptionelle Tilstand, hvori disse Indvænder skulle sig, at gøre dette, vilde man ikke kunne uden at antage, at Straffen er uretfærdig. Og hvad indet der ved, at de ikke skulle i Kædet? De staa til Disposition; hvorefter man vil disponere over dem, beror paa Statsmagtens at bestemme. Men, sagde det tredje Medlem, skulle de da ikke vedtage i Vedrættningen? Er der da ikke en bestemt Tilbage, efterat Udskrivningen er færdig, hvorefter Vedrættning finder Sted, og kunne de ikke i paastående Tilfælde træffe Lov med denne? Er der ikke en særegen Klasse, hvorefter der tages Handfald til extraordinære Arbejder? Er ikke alle de, som tages til Engroget, ere ikke alle de, som tages til Kædetning ved Armeen, ansees de særlige Engrogetkommander? Jeg siger ikke, at de i Paragraphen omhandlede Personer skulle sættes ind i denne Klasse, jeg siger kun, at de kunne træffe Lov med den og derefter bruges paa den strengere Maade, som det maatte findes hensigtsmæssigt, og som nærmere maatte bestemmes efter den hele Organisme. Der er i den hele Paragraph fra Herrens Side ingen særlig Værnepligt; der kan i Herrens Organisation træffes saadanne Bestemmelser, at disse Indvænder i paastående Tilfælde kunne bruges; det er fra Udskrivningens Side heller ingen Værnepligt, de høre til deres Kæde Klasse, og naar denne Kæde-Klasse skal udskrives, træffe de deres Lov med, og forsaavidt de komme ind i Armeen, indtæge de den Stilling, der specielt er angivet for dem. Værnepligten ligger altsaa i deres Forhold til Samfundet. Denne Værnepligt er stor, men den maatte ikke i Værnepligten; den maatte læses ved en Reform i det hele Værnepligten. Si er i dem Hensende i en Dørgangssætning; men lad Dørgangen være gjort, lad Meningerne have dækket sig, at Dørgangen i Forberedingsloven medfører en virkelig Forberedning, saa kunne vi være overbeviste om, at vi kunne optage den igjen i Samfundet, og denne Paragraph kan da sættes ud. Jeg indrømmer, at Paragraphen indvænder i Genstanden, som gjøres Fortælling; men havde vi ganske udbyr af dette Lov for Udfærdigelse med enhver saadan Fortælling som denne, vilde det være et stort, et meget stort Arbejde, vi havde at foretage. Medens jeg derfor erklærer, at Paragraphen kan være mindre god, troer jeg dog, at det er lettere sagt, at Paragraphen er uheldig, end at finde en bedre at sætte.

Danid: Det erde foreslåede Medlem, som ogsaa saar sig, sagde, at Værnepligten maatte læses, men ikke i Værnepligten; jeg vil tillade mig herpaa kun at sige, at derfor kan selv man indvænde, at det er for alle Værnepligten at læse, er det en billig Forberedning, og Værnepligten vilde sig Værnepligten endnu være og ikke vil sætte nye Værnepligten ind i Overgangslovens Bestemning. Thi hvad det erde Medlem har siddet om ikke at udbyr af de bestående Lovs de Indvænder, som man har gjort Fortælling, kan til en vis Grad være i sig selv Rigtigt; men heraf følger det ikke, at man kunne være berettiget til at udvide disse Indvæ-

nder og til at bringe Fortælling nye Lov, hvad man vilde gjøre, naar man udvidede Straffens indskrænkende Virkning til alle offentligt Arbejde. Det er i Kædet, hvad jeg vilde give ham at betænke; forøvrigt vil jeg ikke undlade at tage til Indsigelse, at han selv kalder denne Bestemmelse i Lovudkastet for uheldig. Siden jeg har rejst mig, vil jeg tillade mig at henvende mig til den tredje Rigtighedsmand for Kjøbenhavns 3de District (Vest), for hvis Anførelse i kriminalistiske Anliggender jeg iøvrigt stier sig som Anfører man have den dybeste Værnepligt, og gjøre opmærksom paa, at naar han har betegnede det som en naturlig Bølge af Straffen, hvorefter det ikke kan kaldes uretfærdigt at ville forplante Kædet om, at et Kædet har været i en Straffeskat indtil hans Livs Ende, kan dermed ikke vel harmonere den anden Bestand af den samme tredje Rigtighedsmand, at det vilde være uretfærdigt at sætte et saadant Kædet i et særligt Arbeidskompagni, fordi man saaledes vilde vedligeholde Kædet om, at han har været straffet. Lærtimed tillader jeg mig at troe, at hvad der i disse Tilfælde vilde være uretfærdigt, ogsaa maatte være det, og end mere, i disse Tilfælde, naar man, fordi Gen havde været i Forberedingsloven eller været underkaldt en offentlig Arbejdsloven, vilde have, at han hele sit Liv skulle være værdig til at vedtage enten i Værnepligten eller i Værnepligten; thi man kan gjerne fuldkommen indvænde, at den almindelige Mening i lang Tid vil betragte Værnepligten mere som en Bølge end som en Kæde, og selv at den, som saaledes bliver fri for Værnepligten, maatte vil gætte sig i sit Hjerte over, at hans Forberedelse dog har haft denne Bølge, men man kan være lige saa vis paa, at Menigmand og hans Engageller vilde betynde denne hans exceptionelle Stilling til at finde ham endmere tilbage fra Samfundet og finde Anledning til ikke at tage ham i Tjeneste eller paa anden Maade at samvirke med ham, for at han dermed kunde forfalde sig sit Livs Ophold, og paahæde som Grund, at han er betegnede som Gen, der ikke er værdig til at vedtage i Kædet eller Verden af Værnepligten.

Ordet: Jeg troer dog, at det er for Hørfel paa, at Ragen ikke vil gjøre Rigtigheds — det er nemlig noget ganske Negativt, og naar de træffe sig tilbage, vil det ikke let blive bemærket, da der er saa mange Andre, som blive frie, ved Vedrættning, paa Grund af Svagheit eller af andre Karfager — og det at bruges i særlige Arbejdskompagnier, eller overbeholdt at anvendes paa en saadan Maade, at den Stilling, hvorefter de sættes, betynde dem som Fortælling, hvilket naturligt maatte være langt mere kranke for dem. Jeg troer, at de fleste, naar de komme ud af Straffeskatens, vilde være ledere sjænte med at bruge den paa et Sted, hvor man ikke finder dem, og jeg ved urdenligt Forhold der at oprette, hvad de have lidt, end ved at komme ind paa et Sted, hvor deres tidligere Forberedelse blev handlig vil mindes. Derfor troer jeg, at man vil beholde alle Genfærdig og at udelukke de omhandlede Personer fra at tjene og ved ikke at paalægge dem nogen anden Tjeneste end den almindelige Arbejdsloven. Si der vil opstaa uheldige Ansaalder ved enhver Behandling, som man vedtager for de omhandlede Personer, vil jeg gjerne tilføje; men jeg antager dog, at den Ansaal, som fremkommer ved at følge Udbyrns Forberedelse og lade Paragraphens første Deel ubgaae, vil være den, der vil have den mindst skadelige Bølge.

Ordføreren: Jeg troer, at jeg i det Væsentlige kan henholde mig til, hvad den tredje Deputerede for Kjøbenhavns 3de District (Vest) ogsaa siddet, forsaavidt angaaer Forberedelsen i Paragraphen; thi Udbyrdsloven fra Armeen fremtræder ikke i det Øvre som en Bestemmel af, at Vedkommende indligger et Arbei. Det er kun forsaavidt der er Tale om saae Arbejdskompagnier, at det Argument, som hentes fra, at Straffen derved forlanges udover den indbestemte Tid, og fra lignende Vedrættninger, kan have nogen Vedrættning, men ikke indad den første Bestemmelse, at de skulle udelukkes fra militær Tjeneste; thi det er, som alt bemærket, ikke Røget, der fremtræder her som nogen Vedrættning, hvorefter disse Personer ligesom erhøide et Mark. Jeg blev svarede af den tredje Deputerede for Kjøbenhavns 3de District, om jeg havde foresat, at de skulle tage Deel i Vedrættningen, og da de ikke er indtagne derfor, er det vel en Sæls-